

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине на 48. сједници Представничког дома, одржаној 23. маја 2013. године, и на 30. сједници Дома народа, одржаној 15. јула 2013. године, усвојила је

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ ПРЕД СУДОМ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Закону о парничном поступку пред Судом Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, бр. 36/04 и 84/07) у члану 2. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

“(2) Суд не може одбити да одлучује о захтјеву за који је надлежан.”

Досадашњи став (2) постаје став (3).

Члан 2.

У члану 3. ријечи: “у току цијелог поступка” замјењују се ријечима: ”до правоснажности одлуке”.

Члан 3.

У члану 4. став (1) иза ријечи „поступка” додају се запета и ријечи: „до правоснажности одлуке”.

Члан 4.

Иза члана 6. додаје се нови члан 6а. који гласи:

„Члан 6а.

Ако Суд због искључења или изузећа судија не може поступати, Суд ће цијенити мјесто пребивалишта туженог и обавијестити о томе Врховни суд Федерације Босне и Херцеговине, Врховни суд Републике Српске или Апелациони суд Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, који ће одредити да у том предмету поступа други надлежан суд.”

Члан 5.

У члану 12. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Суд ће размотрити и утврдити само чињенице које су странке изнијеле и одредити извођење само оних доказа које су странке предложиле, ако законом није другачије одређено.”

У досадашњем ставу (2) који постаје став (3) иза ријечи „изнијеле” додају се ријечи: „и наложити извођење доказа које странке нису предложиле”.

Члан 6.

У члану 15. додаје се нови став (1) који гласи:

“(1) Странка има право на то да Суд у разумном року одлучи о њеним захтјевима и предлозима.”

Досадашњи став (1) постаје став (2).

Члан 7.

У члану 20. став (2) тач. 1) и 6) бришу се.

Досадашње тач. 2), 3), 4), 5) и 7) постају тач. 1), 2), 3), 4) и 5).

Став (3) мијења се и гласи:

„ (3) Ако је тужилац у тужби навео правни основ, Суд није везан за њега.”

Члан 8.

У члану 21. став (1) иза ријечи “односа” додају се ријечи: ”повреду права личности”.

Иза става (2) додају се нови ст. (3) и (4) који гласе:

„(3) Тужба за утврђивање може се поднијети ради утврђивања постојања, односно непостојања чињенице, ако је то предвиђено посебним законом или другим прописом.

(4)Тужба за утврђивање повреде права личности може се поднијети без обзира да ли је постављен захтјев за накнаду штете или други захтјев, у складу са посебним законом.”

Досадашњи став (3) постаје став (5).

У досадашњем ставу (4) који постаје став (6) број „3” замјењује се бројем „5”.

Члан 9.

У члану 23. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Ако тужилац преиначује тужбу због околности које су настале након подношења тужбе тако да из исте чињеничне основе захтијева други предмет или новчану суму, тужени се таквом преиначењу не може противити.“

Досадашњи став (2) постаје став (3).

Члан 10.

У члану 25. став (1) ријечи: “у року из члана 24. овог закона” замјењују се ријечима: ”до закључења главне расправе”.

Члан 11.

У члану 26. иза става (1) додају се нови ст. (2), (3), (4), (5), (6) и (7), који гласе:

„(2) Тужба се уз изричито пристанак туженог може повући и након закључења главне расправе до правоснажности одлуке којом се првостепени поступак довршава. У том случају тужени свој захтјев за накнаду трошкова поступка мора поставити најкасније у својој сагласности за повлачење тужбе.

(3) Ако у случају из става (2) овога члана дође до повлачења тужбе прије него што је судија у првостепеном поступку донио своју одлуку, односно прије него што је она поводом жалбе отправљена другостепеном вијећу, судија у првостепеном поступку ће рјешењем утврдити да је тужба повучена, односно рјешењем утврдити да је тужба повучена и да је пресуда без правног дејства. Тим ће рјешењем одлучити и о захтјеву туженог за накнаду трошкова поступка.

(4) Ако дође до повлачења тужбе пред судијом који је водио првостепени поступак док је поступак поводом жалбе у току пред другостепеним вијећем, судија у првостепеном поступку ће без одгоде затражити – телефоном, телефаксом или електронском поштом – од другостепеног вијећа да га обавијести о томе да ли је већ одлучено поводом жалбе те обавијестити другостепено вијеће да је дошло до повлачења тужбе.

(5) Ако у случају из става (2) овога члана дође до повлачења тужбе након што је предмет достављен другостепеном вијећу, другостепено вијеће ће, ако прије тога није одлучио поводом жалбе, рјешењем утврдити да је пресуда без правног дејства и утврдити да је тужба повучена. Тим ће се рјешењем одлучити и о захтјеву туженог за накнаду трошкова поступка.

(6) Поднесак којим се у случају из става (2) овог члана повлачи тужба подноси се посредством судије у првостепену поступку који може, ако оцијени да је то потребно, одржати рочиште са странкама ради провјере да ли су испуњени услови за повлачење тужбе.

(7) Ако се пред другостепеним вијећем одржава расправа уз учешће странака, тужилац може своју тужбу повући и на рочишту пред тим вијећем.”

Досадашњи став (2) постаје став (8).

Члан 12.

У члану 38. став (2) иза ријечи “наводе” умјесто запете додаје се везник “и“, а иза ријечи “чињенице” ставља се тачка, а ријечи: “те правни основ за наводе туженог” бришу се.

Члан 13.

У члану 40. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Ако одговор на тужбу буде одбачен или повучен (члан 276. ЗПП), сматраће се да тужени није одговорио на тужбу.”

Члан 14.

Иза члана 45. додаје се нови члан 45а. који гласи:

"Члан 45а.

Ако странка или њен законски заступник није у стању да се јасно и одређено изјасни о предмету расправљања, а нема опуномоћеника, Суд ће упозорити на потребу да узме опуномоћеника."

Члан 15.

У члану 50. ст. (1) и (2) ријечи: „уз сагласност странака” замјењују се ријечима: „на предлог странака или по службеној дужности”.

Члан 16.

Члан 54. мијења се и гласи:

„Члан 54.

(1) Странке могу закључити нагодбу о предмету спора током цијелог поступка до његовог правоснажног окончања (судска нагодба).

(2) Ако је судска нагодба закључена након доношења првостепене пресуде, Суд ће донијети рјешење којим ће утврдити да је првостепена пресуда без дејства.”

Члан 17.

У члану 59. иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

„(4) Ако судска нагодба буде поништена, поступак се наставља као да судска нагодба није ни била закључена.”

Члан 18.

У члану 66. став (1) тачка 2) иза ријечи „тужбу” додају се запета и ријечи: „укључујући извођење доказа читањем исправа”.

Члан 19.

У члану 70. ријеч „износе”, замјењује се ријечима: „могу изнијети”.

Члан 20.

У члану 79. став (3) иза ријечи „обавијештена” додају се запета и ријечи: ”осим ако су на том рочишту изнесене нове чињенице”.

Иза става (3) додаје се став (4) који гласи:

„(4) Суд може по службеној дужности одгодити започето рочиште само у случајевима предвиђеним овим законом.”

Члан 21.

У члану 81. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Ако се рочиште одржава пред новим судијом, Суд може, уз сагласност странака одлучити да се поново не саслушавају свјedoци и вјештаци и да се не обавља нови увиђај, већ да се прочитају записници о извођењу тих доказа.”

Члан 22.

У члану 82. став (3) брише се.

Досадашњи ст. (4),(5) и (6) постају ст. (3), (4) и (5).

Члан 23.

У члану 91. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Ако странка не поступи по налогу Суда, Суд је овлашћен да по службеној дужности изведе те доказе.”

Члан 24.

Иза члана 96. додаје се нови члан 96а. који гласи:

„Члан 96а.

(1) Ако Суду није познато право које важи у страниј држави, затражиће обавјештење од Министарства правде Босне и Херцеговине.

(2) Суд може и од странке затражити да поднесе јавну исправу издату од надлежног иностраног органа којом се потврђује које право важи у страниј држави.”

Члан 25.

У члану 99. став (1) иза ријечи „правно” додају се ријечи: „или физичко”.

Члан 26.

У члану 131. иза става (1) додају се нови ст. (2) и (3) који гласе:

„(2) Суд може одлучити да се саслуша само једна странка, ако се увјери да другој странци, односно лицу које се има саслушати за ту странку нису познате спорне чињенице или ако саслушање те странке није могуће.

(3) Ако у току поступка странка умре или поновно саслушање странке није могуће или је отежано из других разлога, Суд ће прочитати записник са исказом те странке.”

Члан 27.

Члан 150. брише се.

Члан 28.

У члану 158. став (4) мијења се и гласи:

„(4) У образложењу Суд ће изложити: захтјеве странака, чињенице које су изнијеле и доказе које су извели, које је од тих чињеница утврђивао, зашто и како их је утврдио, а ако их је утврдио доказивањем, који су докази изведени те како их је оцијенио. Суд ће посебно навести које је одредбе материјалног права примијенио одлучујући о захтјевима странака, а изјасниће се, ако је то потребно, и о ставовима странака о правној основи спора те о њиховим предлозима и приговорима о којима није дао своје разлоге у одлукама које је већ донио током поступка.”

Члан 29.

У члану 159. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Ако странка не предложи доношење допунске пресуде у року из става (1) овог члана, сматраће се да је тужба у том дијелу повучена.”

Члан 30.

У члану 175. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Пресуда због пропуштања не може се побијати због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања.”

Иза досадашњег става (2) који постаје став (3) додаје се нови став (4) који гласи:

„(4) Када пресуду на основу признања и пресуду на основу одрицања побија због тога што је изјава о признању или одрицању дата у битној заблуди или под утицајем принуде или преваре, странка може у жалби изнијети и нове чињенице те предложити нове доказе који се тичу тих мана воље.”

Члан 31.

У члану 176. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Повреда одредаба парничног поступка увијек утиче на доношење законите и правилне пресуде у сљедећим случајевима:

1) ако је у доношењу пресуде учествовао судија који је по закону морао бити искључен или изузет (члан 295. ЗПП);

2) ако је одлучено о захтјеву који није у судској надлежности (члан 4. ЗПП);

3) ако је, противно одредбама овог закона, Суд своју одлуку засновао на недозвољеним располагањима странака (члан 8. став (2));

4) ако је противно одредбама овог закона Суд донио пресуду на основу признања, пресуду на основу одрицања и пресуду због пропуштања;

5) ако је Суд донио пресуду без главне расправе;

6) ако је противно одредбама овог закона Суд одбио захтјев странке да се у поступку служи својим језиком и писмом и да прати ток поступка на свом језику;

7) ако је у поступку као тужилац или тужени учествовало лице које не може бити странка у поступку, или ако странку која је правно лице није заступало овлашћено лице, или ако парнично неспособну странку није заступао законски заступник, или ако законски заступник, односно опуномоћеник странке није имао потребно овлашћење за вођење парнице или за поједине радње у поступку, ако вођење парнице, односно обављање појединих радњи у поступку није било накнадно одобрено;

8) ако је одлучено о захтјеву о којем већ тече парница или кога се тужилац одрекао или о којем је већ прије правоснажно пресуђено или о којем је већ закључена судска нагодба или нагодба која по посебним прописима има својство судске нагодбе;

9) ако је противно закону била искључена јавност на главној расправи;

10) ако је пресудом прекорачен тужбени захтјев;

11) ако је одлучено о неблагоприятно поднесеној тужби, а због тога је тужбу требало одбацити (члан 34. став (1) тачка 2);

12) ако прије подношења тужбе није спроведен законом предвиђени поступак мирног или другачијег остваривања права, а због тога је тужбу требало одбацити.“

Члан 32.

У члану 180. став (3) иза ријечи „одрекло” додају се ријечи: „ права на жалбу”.

Члан 33.

Иза члана 180. додаје се нови члан 180а. који гласи:

„Члан 180а.

У случају да подносилац жалбе одустане од жалбе, судија у првостепеном поступку ће рјешењем утврдити одустанак од жалбе.”

Члан 34.

У члану 182. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Примјерак објашњења поводом навода жалбе судија из првостепеног поступка доставиће странкама, које у року од осам дана могу дати своје изјашњење.”

Члан 35.

У члану 183. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) У случају из става (2) овог члана, на одговарајући начин ће се примијенити одредбе члана 182. став (3) овог закона.”

Члан 36.

У члану 184. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Под условима из става (2) овог члана другостепено вијеће ће заказати расправу и кад је у истој парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, осим ако се ради о пресуди на основу признања, пресуди на основу одрицања и пресуди због пропуштања.”

Досадашњи ст. (3) и (4) постају ст. (4) и (5).

Члан 37.

У члану 188. иза ријечи “поступка” додају се ријечи:”из члана 176. став (2) тач. 2), 7), 8), 11) и 12) овог закона”, а ријечи: „ које се односе на страначку способност и заступање” бришу се.

Члан 38.

У члану 191. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Првостепена пресуда се поводом жалбе може укинути и предмет вратити на поновљено суђење само једанпут, осим ако се ради о пресуди на основу признања, пресуди на основу одрицања и пресуди због пропуштања.”

Члан 39.

Иза члана 191. додаје се нови члан 191а. који гласи:

„Члан 191а.

Суд ће рјешењем утврдити да је првостепена пресуда без дејства и жалба повучена, ако су странке закључиле судску нагодбу у току поступка по жалби.“

Члан 40.

У члану 192. иза става (1) додају се нови ст. (2) и (3) који гласе:

„(2) Другостепено вијеће ће рјешењем утврдити да је подносилац жалбе одустао од поднесене жалбе, ако је то пропустио учинити судија у првостепеном поступку.

(3) Ако је подносилац жалбе одустао од жалбе у поступку пред другостепеним вијећем, Суд ће рјешењем утврдити одустанак од жалбе.”

Члан 41.

У члану 194. став (1) тачка 1) иза ријечи „одрицања” додају се ријечи: „или пресуду на основу пропуштања”.

У тачки 4) ријечи: „се по закону морао изузети” замјењују се ријечима: ”је по закону морао бити искључен или изузет”.

Иза тачке 4) додаје се нова тачка 5) која гласи:

„5) Ако је противно одредбама овог закона Суд одбио захтјев странке да се у поступку служи својим језиком и писмом и да прати ток поступка на свом језику.”

Став (2) мијења се и гласи:

„(2) Ако другостепено вијеће утврди да је у првостепеном поступку одлучено о захтјеву који није у судској надлежности или о захтјеву по тужби која је поднесена послје законом прописаног рока или ако прије подношења тужбе није спроведен законом предвиђени поступак мирног или другачијег остваривања права, а због тога је тужбу требало одбацити или о захтјеву о којем већ тече парница или о којем је већ прије правоснажно пресуђено или којег се тужилац одрекао или о којем је већ закључено судско поравнање, укинуће првостепену пресуду и одбацити тужбу.”

У ставу (4) иза ријечи „расправом” додају се ријечи: „или припремним рочиштем”.

Члан 42.

Иза члана 194. додаје се нови члан 194а. који гласи:

„Члан 194а.

- (1) Другостепено вијеће ће рјешењем укинути пресуду и предмет вратити на поновно суђење ако утврди да је првостепеном пресудом прекорачен тужбени захтјев на начин да је одлучено о нечему другом а не о ономе што је тражено.
- (2) Ако утврди да је првостепеном пресудом прекорачен тужбени захтјев на начин да је досуђено више од онога што је тражено, другостепено вијеће ће рјешењем укинути првостепену пресуду у дијелу у којем је прекорачен тужбени захтјев.”

Члан 43.

У члану 196. тачка 5) мијења се и гласи:

„5) ако је судија у првостепеном поступку из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда”.

Члан 44.

Члан 199. мијења се и гласи:

“Члан 199.

Другостепено вијеће вратиће све списе судији у првостепеном поступку са довољним бројем овјерених преписа своје одлуке, ради предаје странкама и другим заинтересованим лицима. Судија у првостепеном поступку је дужан да одмах достави одлуке другостепеног вијећа, а најкасније у року од осам дана рачунајући од дана пријема списа.”

Члан 45.

Иза члана 199. додаје се нови члан 199а. који гласи:

“Члан 199а.

(1) Ако је другостепено вијеће пропустило да одлучи у погледу свих дијелова пресуде који се побијају жалбом или ако је пропустило да донесе све одлуке које је одбацујући, односно одбијајући или уважавајући жалбу требало донијети или ако је пропустило да одлучи у погледу једне или више жалби, жалилац може у року од 15 дана од достављања другостепене одлуке предложити другостепеном вијећу да своју одлуку допуни.

(2) Предлог за доношење другостепене одлуке не може се поднијети због тога што другостепено вијеће није одлучило о свим разлозима због којих је жалба изјављена или на које је било дужно пазити по службеној дужности.

(3) Предлог из става (1) овога члана подноси се судији у првостепеном поступку, који је дужан да га без одгоде заједно са списом прослиједи другостепеном вијећу.

(4) На поступак поводом предлога из става (1) овог члана на одговарајући се начин примјењују одредбе чл. од 159. до 161. овог закона.”

Члан 46.

У члану 204. став (2) број “10.000 ”, замјењује се бројем “30.000 “.

Став (3) мијења се и гласи:

“**(3) У случајевима у којима ревизија није дозвољена према одредби става (2) овог члана, странке могу поднијети ревизију против другостепене пресуде ако одлука у спору зависи од рјешења неког материјалноправног или процесноправног питања важног за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени, а нарочито у случају:**

1) ако о том питању ревизијско вијеће још увијек није заузело став одлучујући у појединим предметима, на сједници одјељења, а ријеч је о питању о којем постоји различита пракса другостепених вијећа;

2) ако је о том питању ревизијско вијеће већ заузело став, али је одлука другостепеног вијећа заснована на ставу који није подударан с тим ставом;

3) ако је о том питању ревизијско вијеће већ заузело став и пресуда другостепеног вијећа се заснива на том ставу, али би – нарочито уважавајући разлоге изнесене током претходног првостепеног и жалбеног поступка, због промјене у правном систему условљене новим

законодавством или међународним споразумима те одлуком Уставног суда БиХ, Европског суда за људска права – требало преиспитати судску праксу.

Иза става (3) додаје се нови став (4) који гласи:

„(4) У ревизији из става (3) овог члана странка треба одређено да назначи правно питање због којег је поднијела ревизију уз одређено навођење прописа и других важећих извора права који се на њега односе те да изложи разлоге због којих сматра да је оно важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени.”

Члан 47.

У члану 208. ријечи: „и повреде одредаба парничног поступка које се односе на страначку способност и заступање” бришу се.

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Поводом ревизије из члана 204. став (3) овог закона ревизијско вијеће испитује побијану пресуду само у дијелу у којем се побија ревизијом и само због питања које је важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени због којег је поднесена и које је у њој одређено назначено као такво уз позивање на прописе и друге изворе права који се на то питање односе.”

Члан 48.

У члану 211. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) У случају да је подносилац ревизије одустао од поднесене ревизије судија у првостепеном поступку ће рјешењем утврдити одустајање од ревизије.”

Члан 49.

У члану 214. став (2) иза ријечи „недопуштена” додају се ријечи: „ако није изјављена у складу са чланом 241б. овог закона”.

Иза става (2) додају се нови ст. (3), (4), (5), (6) и (7) који гласе:

„(3) Ревизијско вијеће ће рјешењем утврдити да је подносилац ревизије одустао од поднесене ревизије, ако је то пропустио учинити судија у првостепеном поступку.

(4) Ревизију из члана 204. став (3) овог закона Суд ће рјешењем одбацити као недопуштену и ако у ревизији не буде одређено назначено правно питање због којег се подноси уз одређено навођење прописа и других важећих извора права који се на њега односе као и зато што у њој нису одређено изложени разлози због којих подносилац сматра да је то питање важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени.

(5) Ревизијско вијеће ће ревизију из члана 204. став (3) овог закона одбацити и ако оцијени да правно питање због којег је она изјављена није важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени.

(6) У образложењу рјешења из ст. (4) и (5) овог члана Суд се позива на одредбе тих ставова којима се предвиђа одбацивање такве ревизије из наведених разлога. Ако оцијени да би то било сврсиходно, Суд може одлучити и да се посебно образложе разлози због којих је донио такво рјешење.

(7) Ако Суд у случају из става (5) овог члана нађе да само неко од више истакнутих правних питања није важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени, ревизија ће бити одбачена само у погледу тог питања.”

Члан 50.

У члану 215. иза ријечи „изјављена” додају се ријечи: „као ни разлог на који пази по службеној дужности”.

Члан 51.

У члану 216. став (1) мијења се и гласи:

„(1) Ако утврди да постоји повреда одредаба парничног поступка због које се ревизија може изјавити, осим повреда одређених у ст. (2) и (3) овог члана, ревизијско вијеће ће, с обзиром на природу повреде, пресудом преиначити пресуду другостепеног вијећа или рјешењем укинути у цјелини или дјелимично пресуду другостепеног вијећа и судије у првостепеном поступку или само пресуду другостепеног вијећа и предмет вратити на поновно суђење истом или другом судији у првостепеном поступку, односно истом или другом вијећу другостепеног суда, односно другом надлежном суду.

У ставу (2) иза ријечи „надлежност” додају се ријечи: „или по тужби која је поднесена послужењем законом прописаног рока или ако прије подношења тужбе није спроведен законом предвиђени поступак мирног или другачијег остваривања права, а због тога је тужбу требало одбацити”.

Члан 52.

Члан 218. мијења се и гласи:

“Члан 218.

(1)Ако утврди да је другостепеном, односно и првостепеном пресудом прекорачен тужбени захтјев на начин да је одлучено о нечем другом, а не о ономе што је тражено, ревизијско вијеће ће рјешењем укинути само другостепену пресуду или и првостепену пресуду и предмет вратити другостепеном вијећу, односно судији у првостепеном поступку на поновљено суђење.

(2)Ако утврди да је другостепеном пресудом, односно и првостепеном пресудом прекорачен тужбени захтјев на начин да је досуђено више од онога што је тражено, ревизијско вијеће ће рјешењем укинути другостепену пресуду, односно и првостепену пресуду у дијелу у којем је прекорачен тужбени захтјев.”

Члан 53.

Члан 219. мијења се и гласи:

“Члан 219.

Одлука ревизијског вијећа доставља се судији у првостепеном поступку посредством другостепеног вијећа, са довољним бројем овјерених копија своје одлуке за суд, странке и друга заинтересована лица, а судија у првостепеном поступку дужан је да одлуку достави странкама у року од осам дана од дана пријема.”

Члан 54.

У члану 222. тачка 1) иза ријечи “бити” додају се ријечи: “искључен или”.

Иза тачке 5) додају се нове тач. 6), 7) и 8) које гласе:

„6) ако странка стекне могућност да употреби правоснажну одлуку Суда која је раније међу истим странкама донесена о истом захтјеву;

7) ако се одлука Суда заснива на другој одлуци Суда или на одлуци неког другог органа, а та одлука буде правоснажно преиначена, укинута, односно поништена;

8) ако је накнадно пред надлежним органом на другачији начин, правоснажно, односно коначно ријешено претходно питање на којем је судска одлука заснована.”

Досадашња тачка 6) постаје тачка 9).

Члан 55.

У члану 223. став (2) ријечи: “тач. 1) и 6)” замјењују се ријечима: “тач. 1), 6), 7), 8) и 9)”.

Члан 56.

У члану 224. став (1) тачка 5) ријечи: “тачка 6)” замјењује се ријечима: “тач. 6), 7), 8) и 9)”.

Члан 57.

Иза члана 228. додаје се нови члан 228а. који гласи:

„Члан 228а.

Неблаговремен, непотпун или недозвољен предлог за понављање поступка одбациће рјешењем судија појединац Апелационог одјељења Суда, ако то у границама својих овлашћења није учинио судија који је судио у првостепеном поступку.”

Члан 58.

У члану 230. став (4) иза ријечи “судија” додају се запета и ријечи: “који нису учествовали у доношењу одлуке у ранијем поступку”.

Члан 59.

Иза члана 231. додаје се нови члан 231а. који гласи:

„Члан 231а.

(1) Кад Европски суд за људска права утврди повреду неког од људских права или основних слобода загарантованих Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: Конвенција) и додатних протокола уз Конвенцију које је Босна и Херцеговина ратификовала, странка о чијем је праву Европски суд за људска права одлучио може, у року од 90 дана од коначности пресуде Европског суда за људска права, поднијети захтјев суду који је судио у првом степену у поступку у којем је донесена одлука којом је повријеђено људско право или основна слобода, за измјену одлуке којом је то право или основна слобода повријеђено.

(2) Поступак из става (1) овога члана проводи се уз одговарајућу примјену одредаба о понављању поступка.

(3) У поновљеном поступку Суд је дужан да поштује правне ставове изражене у коначној пресуди Европског суда за људска права којом је утврђена повреда основног људског права или слободе.”

Члан 60.

У члану 241. став (1) из ријечи „крви” додају се ријечи: ”по правој линији до било којег степена, а у побочној закључно до четвртог степена”, а иза ријечи ”тазбини” додају се ријечи: ”закључно до другог степена”.

Члан 61.

Иза члана 241. додају се нови чл. 241а. и 241б. који гласе:

„Члан 241а.

Ако у парницама о имовинскоправним захтјевима вриједност предмета спора прелази износ од 50.000,00 КМ, опуномоћеници правних лица могу бити само лица која имају положен правосудни испит.

Члан 241б.

У поступку по ревизији странку мора заступати адвокат, осим ако је сама странка адвокат.”

Члан 62.

У члану 246. на крају реченице иза ријечи „адвокат” додају се запета и ријечи: ”а у првостепеном поступку и стручни сарадник за правне послове и адвокатски приправник који је код њега запослен”.

Члан 63.

У члану 250. став (4) број „15” замјењује се бројем „30”.

Члан 64.

Члан 251. мијења се и гласи:

„Члан 251.

(1) Пуномоћ престаје смрћу физичког лица, проглашењем умрлим и губитком пословне способности.

(2) Ако је опуномоћенику физичког лица дато овлашћење да може предузимати све радње у поступку, а странка, односно њен законски заступник умре или постане пословно неспособан или ако законски заступник буде разријешен дужности, опуномоћеник је овлашћен да предузима радње у поступку које не трпе одгађање.”

Члан 65.

У члану 252. став (2) мијења се и гласи:

„(2) У случају стечаја или ликвидације, пуномоћ коју је издао стечајни дужник, односно ликвидациони дужник, престаје кад по важећим прописима наступе правне посљедице отварања стечајног поступка, односно ликвидације.”

У ставу (3) број „15” замјењује се бројем „30”.

Члан 66.

У члану 256. став (1) ријечи: „осим у случајевима у којима се вриједност спора не може изразити у новцу” бришу се.

Члан 67.

У члану 270. иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Враћање у пређашње стање није дозвољено ако се пропуштање странке може приписати повреди поступка због које се може изјавити правни лијек.”

Члан 68.

У члану 272. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Ако странка која је поднијела предлог за враћање у пређашње стање не дође на рочиште заказано поводом предлога, а уредно је обавијештена, сматраће се да је предлог повучен.”

Члан 69.

У члану 273. став (1) ријеч „посебна” брише се, а иза ријечи „жалба” додају се запета и ријечи: „осим ако је усвојен неблаговремен или недозвољен предлог”.

У ставу (2) ријечи: „није дозвољена посебна жалба, осим ако је предлог поднесен због доношења пресуде због пропуштања” замјењују се ријечима: „жалба је дозвољена”.

Члан 70.

У члану 279. став (1) иза ријечи „обавити” додају се ријечи: „на адресу која је означена у тужби, односно на адресу пребивалишта или боравишта уписану код органа надлежног за вођење евиденције о личним картама”.

Члан 71.

Назив одјељка 2. „Достављање путем поште” и члан 284. бришу се.

Члан 72.

Назив одјељка 3. „Достављање посредством овлашћеног правног лица или овлашћеног службеног лица Суда” брише се.

Члан 73.

У члану 285. став (1) мијења се и гласи:

„(1) Достављање физичким лицима по правилу се врши предајом писмена лицу којем се достава има извршити”.

У ставу (2) ријечи: „кућепазитељу или сусједу, ако они на то пристану” замјењује се ријечима: „сусједу, ако он на то пристане”.

Став (4) мијења се и гласи:

„(4) Ако је предаја писмена извршена другом лицу које учествује у парници као противник лица којем се достављање има извршити, достављање ће се сматрати неуредним.”

Члан 74.

У члану 286. став (2) брише се.

Досадашњи став (3) постаје став (2).

Члан 75.

Назив поглавља XVIII мијења се и гласи:

„XVIII - ИСКЉУЧЕЊЕ И ИЗУЗЕЋЕ”

Члан 76.

Члан 295. мијења се и гласи:

„Члан 295.

(1) Судија не може обављати судијску дужност (искључење):

- 1) ако је сам странка, законски заступник или опуномоћеник странке, ако је са странком у односу саовлашћеника, саобвезника или регресног обвезника или ако је у истом предмету саслушан као свједок или вјештак;
- 2) ако му је странка или законски заступник или опуномоћеник странке сродник по крви у правој линији, а у побочној линији до четвртог степена или му је брачни, односно ванбрачни супружник, сродник по тазбини до другог степена, без обзира да ли је брак престао или није;
- 3) ако је старалац, усвојилац или усвојеник странке, њеног законског заступника или опуномоћеника, или ако између њега и странке, њеног законског заступника или опуномоћеника странке постоји заједничко домаћинство;
- 4) ако је између њега и странке у току нека друга парница;
- 5) ако је у истом предмету учествовао у поступку медијације или у закључењу судске нагодбе које се побија у парници или је донио одлуку која се побија или је заступао странку као адвокат;
- 6) ако је у стечајном поступку као стечајни судија или члан стечајног вијећа донио одлуку поводом које је дошло до спора.

(2) Судија може да буде изузет ако постоје околности које доводе у сумњу његову непристрасност (изузеће).“

Члан 77.

Члан 296. мијења се и гласи:

„Члан 296.

- (1) Странка подноси захтјев за искључење, односно изузеће судије, чим сазна да постоји неки од разлога за искључење, односно изузеће, а најкасније до завршетка расправе, а ако није било расправе, до доношења одлуке.
- (2) Странка може у правном лијеку или одговору на правни лијек поименично навести судију који не би могао учествовати у доношењу одлуке због разлога из члана 295. овог закона.
- (3) У захтјеву се мора навести законски разлог због којег се тражи искључење или изузеће, околности из којих произлази да је предлог благовремено поднесен и чињенице на којима се заснива постојање разлога за искључење или изузеће.
- (4) Странка може тражити изузеће само поименично одређеног судије који поступа у предмету.”

Члан 78.

Иза члана 296. додаје се нови члан 296а. који гласи:

„Члан 296а.

- (1) Неблаговремен, непотпун и недозвољен захтјев за искључење или изузеће одбациће судија или вијеће пред којим се поступак води.
- (2) Није дозвољен захтјев за искључење или изузеће:
  - 1) којим се уопштено тражи искључење или изузеће свих судија неког суда или свих судија који би могли да учествују у неком поступку;
  - 2) о којем је већ одлучено;
  - 3) у којем није образложен законски разлог због којег се искључење или изузеће тражи;
  - 4) ако странка захтијева искључење, односно изузеће судије који не поступа у том предмету;
  - 5) ако странка захтијева искључење, односно изузеће предсједника Суда, изузев када поступа у том предмету.
- (3) Ако је захтјев из става (1) овог члана поднесен на рочишту, судија ће га одбацити и наставиће рочиште.
- (4) Против рјешења из става (1) овога члана није дозвољена посебна жалба.“

Члан 79.

У члану 298. додају се нови ст. (1) и (2) који гласе:

„(1) Кад сазна да постоји неки од разлога за искључење из члана 295. став (1) тач. 1) до 6) овог закона или чим сазна да је стављен захтјев за његово искључење, судија је дужан да прекине сваки рад на том предмету и да о разлозима за искључење одмах обавијести странке и предсједника Суда, који ће одлучити о искључењу.

(2) До доношења рјешења о захтјеву за искључење судија ће предузети само оне радње за које постоји опасност од одгађања.“

У досадашњем ставу (1) који постаје став (3) иза ријечи: „члана 295.“ додају се ријечи: „став (2)“.

Члан 80.

Иза члана 298. додаје се нови члан 298а. који гласи:

„Члан 298а.

(1) Ако захтјев за искључење буде усвојен, Суд ће укинути све радње које је предузео искључени судија.

(2) Ако захтјев за изузеће буде усвојен, Суд ће укинути радње које су биле предузете послије подношења захтјева, осим ако се странке не сагласе да се предузете радње не укидају.

(3) У случају подношења захтјева за искључење или изузеће у току расправе пред другостепеним вијећем, примјењују се одредбе ст. (1) и (2) овог члана.“

Члан 81.

У члану 300. из става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

„(3) Након што се тужени упустио у расправљање о главној ствари, без његовог пристанка не може уз тужиоца приступити нови тужилац.“

Досадашњи став (3) постаје став (4).

Члан 82.

У члану 308. став (3) иза тачке додаје се нова реченица која гласи:

„Правни лијек је дозвољен уколико му се странка изричито не успротиви.”

Члан 83.

Иза члана 308. додаје се нови члан 308а. који гласи:

„Члан 308а.

(1) У парници између странке и умјешача који јој се придружио, умјешач не може оспоравати утврђено чињенично стање, као и правне квалификације садржане у образложењу правноснажне пресуде (интервенцијско дејство пресуде).

(2) Изузетно од става (1) овог члана, странка која је била умјешач има право да истакне приговор да је странка из раније парнице којој се придружила као умјешач погрешно водила претходну парницу или да је Суд пропустио да јој доставља позиве, поднеске или одлуке.

(3) Суд може да усвоји приговор из става (2) овог члана само ако странка из става (1) овог члана која је била умјешач докаже да:

1) у вријеме ступања у претходну парницу није била благовремено обавијештена о парници која је претходно вођена и да је тиме била спријечена да предузима радње које би довеле до повољнијег исхода те парнице;

2) је странка из парнице којој се придружила као умјешач, намјерно или из грубе непажње, пропустила да предузима парничне радње које би довеле до повољнијег исхода претходне парнице, а за могућност њиховог предузимања ранији умјешач није знао или није могао да зна;

3) је странка из претходне парнице својим парничним радњама спречавала да наступи дејство радњи њеног умјешача.

(4) Ако странка из става (1) овог члана која је била умјешач успије са приговором из става (2) овог члана, Суд ће дозволити да странке поново расправљају о чињеничним и правним питањима о којима је расправљено у претходној парници.”

Члан 84.

У члану 309. иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

“(3) Одредбе члана 308а. на одговарајући начин се примјењују и на треће лице које је обавијештено о отпочетој парници.”

Члан 85.

Иза члана 312. додају се нови чл. 312а, 312б. и 312ц. који гласе:

„Члан 312а.

- (1) Рочишта пред Судом могу се тонски снимати.
- (2) Суд рјешењем одлучује о тонском снимању, сам или на предлог странака.
- (3) Против тог рјешења жалба није дозвољена.
- (4) Тонски снимак рочишта доставља се странкама.

Члан 312б.

- (1) Тонски снимак рочишта дио је списка судског предмета.
- (2) Начин похрањивања и преношења тонског снимка, технички услови и начин снимања уређују се пословником Суда.

Члан 312ц.

- (1) Тонски снимак преноси се и у писану форму у року од осам дана од дана снимања.
- (2) Тонски снимак у писаном облику сачињава се у складу с одредбом члана 311. овог закона и мора садржавати све што је снимљено у тонском снимку.
- (3) Странке могу тражити препис тонског снимка у складу с одредбама овог закона.
- (4) Странке могу затражити препис тонског снимка у року од осам дана од дана када је тонски снимак сачињен.
- (5) Ако се препис и тонски снимак битно разликују, странка има право да поднесе приговор у року од осам дана од дана достављања преписа. Приговор мора бити образложен.
- (6) Суд ће по приговору странке из става (5) овог члана у року од три дана рјешењем прихватити и измијенити препис тонског снимка или приговор одбити. Против тог рјешења није дозвољена посебна жалба.”

Члан 86.

Назив поглавља XXII мијења се и гласи:

„XXII - ПРЕКИД, ЗАСТОЈ И ОБУСТАВА ПОСТУПКА”

Члан 87.

У члану 315. тачка 1) зарез и ријечи: ”а нема опуномоћеника у тој парници” бришу се.

Члан 88.

Иза члана 319. додају се нови чл. 319а. и 319б. који гласе:

„Члан 319а.

- (1) Суд ће застати са поступком када је то прописано законом.
- (2) Рјешењем о застоју поступка Суд одређује вријеме трајање застоја.
- (3) Против рјешења о застоју поступка није дозвољена посебна жалба.
- (4) Суд наставља поступак по службеној дужности чим престану разлози који су изазвали застој поступка.
- (5) Кад Суд застане са поступком, може да предузима само оне радње за које постоји опасност од одгађања.
- (6) Застој поступка не утиче на рокове за предузимање парничних радњи.

Члан 319б.

- (1) Поступак се обуставља када умре или престане да постоји странка у поступку о правима која не прелазе на њене насљеднике, односно правне сљеднике.
- (2) У случајевима из става (1) овог члана Суд ће рјешење о обустављању поступка доставити противној странци те насљедницима, односно правним сљедницима странке након што они буду утврђени.
- (3) Суд ће насљедницима умрле странке, на предлог противне странке или по службеној дужности, поставити привременог заступника којем ће доставити рјешење о обустављању поступка, ако оцијени да би оставински поступак могао дуже трајати.

(4) Рјешење о обустављању поступка због тога што је правно лице престало да постоји доставиће се противној странци и њеном правном сљеднику након што он буде утврђен, а ако правно лице нема правног сљедника, Суд ће, на предлог противне странке или по службеној дужности, рјешење о обустављању поступка доставити правобранилаштву.

(5) У рјешењу о обустављању поступка Суд ће одлучити да свака странка сноси своје трошкове у поступку који је претходио доношењу рјешења о обустављању.

(6) На поступак о обустављању на одговарајући начин примјењиваће се одредбе овог закона о прекиду поступка.

Члан 89.

У члану 365. став (1) број „3.000 ” замјењује се бројем „10.000”.

Члан 90.

(1) У свим поступцима у којима је до дана ступања на снагу овог закона донесена првостепена пресуда даљи поступак спровешће се према досадашњим прописима.

(2) У свим поступцима у којима до дана ступања на снагу овог закона није донесена првостепена пресуда даљи поступак спровешће се према одредбама овог закона.

Члан 91.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број: 01,02-02-1-8/13

15. јула 2013. године

Сарајево

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

др Денис Бећировић

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

мр Огњен Тадић